

Wat te doen *na* een **suicide(poging)** van een medewerker* op de werklocatie?

* onder het begrip medewerker vallen ook een vrijwilliger, stagiair, uitzendkracht, gedetacheerde en zzp'-er.

Bij een poging tot zelfdoding

- Zorg voor eerste opvang van het slachtoffer, verleen indien nodig eerste hulp.
- Bel 112, vraag om een ambulance en laat iemand de hulpdiensten opvangen.
- Waarschuw de BHV, volg het incidentenprotocol van de organisatie of de aanwijzingen van het crisisteam.
- Begeleid degene die het slachtoffer aantrof weg van de plek van het incident en zorg voor ondersteuning door collega's en indien aanwezig een zorgprofessional.
- Scherm de plek van het incident af, bescherm anderen tegen het bekijken van de plek en verstoer deze niet in verband met eventueel (politie)onderzoek. Verwijder bijvoorbeeld geen voorwerpen of kleding.
- Neem contact op met de eerste contactpersoon of familie/partner van het slachtoffer.
- Laat het slachtoffer niet alleen.

Zijn er getuigen? Hebben aanwezigen iets gehoord, gezien of opgemerkt?

- Zorg voor eerste opvang van de getuigen, begeleid hen naar een veilige locatie en zorg direct voor ondersteuning door collega's en indien aanwezig een zorgprofessional (bedrijfspsycholoog, vertrouwenspersoon).
- Laat getuigen niet alleen en informeer in overleg met hen de contactpersoon van hun keuze.

Acties direct na de poging tot zelfdoding

- Breng alle mensen die aanwezig zijn op de locatie op de hoogte en begeleid iedereen naar een veilige plek, uit het zicht van de plek van het incident en de hulpdiensten.
- Ga na of er familie/naasten van het slachtoffer aanwezig zijn. Betreft het een minderjarige, neem dan zo spoedig mogelijk contact op met ouders/verzorgers.
- Neem z.s.m. contact op met familie/partner van het slachtoffer. Houd hen op de hoogte van wat er gebeurt.
- Zorg dat de partner/naasten worden opgevangen wanneer zij naar de locatie komen en draag hen over aan de aanwezige hulpdiensten.
- Schakel Slachtofferhulp in via 0900-0101 of kijk op www.slachtofferhulp.nl.
- Ontlast de aanwezigen van taken en stel ze in de gelegenheid de locatie te verlaten. Probeer ze niet alleen te laten vertrekken en ga na of ze opgehaald of weggebracht kunnen worden.
- Vermijd hierbij de plek waar de suicidepoging heeft plaatsgevonden.

Acties dezelfde dag

- Informeer alle medewerkers/collega's en vraag hen om terughoudendheid in het delen van het nieuws. Wijs hen op het belang dat het nieuws niet via social media wordt gedeeld en vraag hen melding te maken van verontrustende berichten (op bijvoorbeeld social media).
- Spreek met elkaar af bij de feiten te blijven en respecteer de privacy van het slachtoffer en de partner/naasten.
- Neem tijd om te bedenken hoe om te gaan met vragen en verwachte emoties van collega's/medewerkers.
- Wijs een contactpersoon aan binnen de organisatie en laat duidelijk weten hoe deze persoon benaderd kan worden.
- Sluit met alle aanwezigen de dag af met een bijeenkomst om te bespreken wat er gebeurd is. Laat hierbij ruimte voor emoties.

Acties bij terugkeer medewerker

- Bied je hulp aan en vraag of er bepaalde zaken zijn binnen de organisatie die aan de situatie hebben bijgedragen en die veranderd moeten worden (zoals buitensluiting, te hoge werklast, moeite met specifieke personen, enz.)
- Houd (regelmatig) contact met de medewerker.
- De terugkeer naar de organisatie na een zelfmoordpoging moet grondig worden voorbereid en besproken. Bereid dat voor met de medewerker en betrek de leidinggevende hierbij.
- Vraag wat de medewerker van de organisatie verwacht en maak duidelijk wat wel en niet mogelijk is.
- Denk na over wie de medewerker kan begeleiden bij terugkeer naar het werk.
- Betrek in overleg met de persoon in kwestie de directe collega's bij de terugkeer naar werk.
- Zorg voor een open en veilige omgeving.

Bij een zelfdoding

- Raak niets aan en laat alles op de vindplaats intact.
- Bel 112, verzoek om de politie en laat iemand de hulpdiensten opvangen.
- Waarschuw de BHV en volg het incidentenprotocol van de organisatie of stel een crisisteam samen dat aanwijzingen kan geven.
- Begeleid degene die het slachtoffer aantrof weg van de plek van het incident en zorg voor ondersteuning door collega's en indien aanwezig een zorgprofessional.
- Scherm de plek van het incident af, bescherm anderen tegen het bekijken van de plek en verstoor deze niet in verband met eventueel (politie)onderzoek. Verwijder bijvoorbeeld geen voorwerpen of kleding.

Zijn er getuigen? Hebben aanwezigen iets gezien, gehoord of opgemerkt?

- Zorg voor eerste opvang van de getuigen, begeleid hen naar een veilige locatie en zorg direct voor ondersteuning door collega's en indien aanwezig een zorgprofessional (bijv. bedrijfspsycholoog of vertrouwenspersoon)
- Laat getuigen niet alleen en informeer in overleg met hen de contactpersoon van hun keuze.

Acties direct na het incident

- Breng alle mensen die aanwezig zijn op de locatie op de hoogte en begeleid iedereen naar een veilige plek, uit het zicht van de plek van het incident en de hulpdiensten.
- Ga na of er familie/naasten van het slachtoffer aanwezig zijn. Betreft het een minderjarige, neem dan zo spoedig mogelijk contact op met ouders/verzorgers of stem dit af met de politie.
- Neem zo spoedig mogelijk contact op met familie/partner van het slachtoffer. Houd hen op de hoogte van wat er gebeurt.
- Zorg dat de familie/partner wordt opgevangen wanneer zij naar de locatie komen en draag hen over aan de aanwezige hulpdiensten.
- Schakel slachtofferhulp in via 0900-0101 of kijk op www.slachtofferhulp.nl.
- Ontlast de aanwezigen van taken en stel ze in de gelegenheid de locatie te verlaten. Probeer ze niet alleen te laten vertrekken en ga na of ze opgehaald of weggebracht kunnen worden.
- Vermijd hierbij de plek van het incident.

Acties dezelfde dag

- Informeer alle medewerkers/collega's en vraag hen om terughoudendheid in het delen van het nieuws. Wijs hen op het belang dat het nieuws niet via social media wordt gedeeld en vraag hen melding te maken van verontrustende berichten (op bijvoorbeeld social media).
- Spreek met elkaar af bij de feiten te blijven en respecteer de privacy van het slachtoffer en de partner/naasten.
- Neem tijd om te bedenken hoe om te gaan met vragen en verwachte emoties van medewerkers. Zie ook "Overige aanbevelingen".
- Wijs een geschikte contactpersoon aan binnen de organisatie en laat duidelijk weten hoe deze persoon benaderd kan worden.
- Sluit met alle aanwezigen de dag af met een bijeenkomst om te bespreken wat er gebeurd is. Laat hierbij ruimte voor emoties.
- Zorg dat de eerste noodzakelijke administratieve aanpassingen geregeld zijn, haal het slachtoffer uit het e-mailsysteem en voorkom dat berichten uitgaan naar naasten. Regel evt. roosterwijzigingen voor collega's.

Richtlijnen verantwoorde communicatie over een (poging tot) zelfdoding

- Respecteer de privacy van de medewerker en diens partner en naasten.
- Ga geruchten tegen door correcte informatie te geven over het incident zoals is meegedeeld door de medewerker of is overeengekomen met familieleden en/of de politie.
- Blijf bij de feiten en geef geen specifieke of sensationele details (bijvoorbeeld over de methode, de plaats, de oorzaak, enz.).
- Probeer de (poging tot) zelfdoding niet te verklaren, je weet immers niet wat er speelt.
- Leg geen verband met één enkele oorzaak of gebeurtenis.
- Romantiseer het gebeurde niet door bijvoorbeeld te noemen dat diegene het inderdaad erg zwaar heeft of nu eindelijk rust heeft.
- Verwijs naar betrouwbare informatie en hulp.
- Bekijk www.113.nl/over-113/pers-en-media/informatie-en-tips

Kijk voor meer informatie en ondersteuning op:

- handreiking-na-suicide.nl
- www.cnv.nl/themas/rouw-op-het-werk
- www.113.nl/maak-je-je-zorgen-om-iemand/neem-contact-met-ons-op/overleg-en-advies
- www.slachtofferhulp.nl
- www.113.nl/voor-professionals/kennis-feiten-en-cijfers/wat-is-suicidaliteit

Overige aanbevelingen

De impact van een overlijden door zelfdoding van een medewerker mag niet worden onderschat. Het wegvallen van een collega laat letterlijk en figuurlijk een lege plek achter. Medewerkers/collega's kunnen regelmatig worden overvallen doordat anderen naar de overledene vragen.

Naast zorg en aandacht voor de nabestaanden is ook ondersteuning en aandacht voor de achtergebleven collega's essentieel. Collega's die achterblijven gaan ook door een emotioneel proces en moeten daarbij ook nog blijven functioneren. Organiseer een gelegenheid om daar met elkaar over in gesprek te gaan en regel eventueel nazorg als dat nodig is.

Richt een tijdelijke stilteruimte in. Een plek waar iemand zich kan terugtrekken wanneer daar behoefte aan is. Denk aan het neerleggen van een foto, kaarsen of bloemen en/of een rouwregister, zodat ook gevoelens kunnen worden uitgeschreven voor de familie en andere nabestaanden.

Organiseer eventueel een korte afscheidsplechtigheid voor diegene die de kans niet hadden deel te nemen aan het officiële afscheid en nodig hier de nabestaanden van de overledene voor uit.

Als de naasten de persoonlijke spullen komen ophalen, wees dan sensitief en geef mensen vooral de tijd. Overleg met nabestaanden over wat zij zelf willen doen en wat men wil dat de organisatie regelt (denk aan bureau, locker etc.). Mogelijk willen de nabestaanden ook de plaats bezoeken waar de persoon uit het leven stapte. Dit kan heel emotioneel zijn waarbij de organisatie de nabestaanden moet begeleiden. Zorg dat dit gebeurt door mensen die betrokken waren/zijn en zorg voor een nagesprek met hen.